

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/56/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118213935
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Mičietová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7118213935.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Mičietovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcu A. B. C., nar. XX.X.XXXX, D., B. XXX/X, zast. JUDr. Tiborom Bacsóom, advokátom, Košice, Žriedlova 28 proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 35C/29/2018 z 8. decembra 2022

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom zamietavom výroku II.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I napadnutým rozsudkom uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi 1.196,64 eura titulom majetkovej škody a 2.000 eur titulom nemajetkovej ujmy (výrok I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.), v konaní o zaplatenie majetkovej škody priznal žalobcovi proti žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 34,12 % (výrok III.) a v konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy priznal žalobcovi proti žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy 3.000 eur (výrok IV.).

2. Súd uvedeným spôsobom rozhodol o nároku žalobcu na náhradu (majetkovej) škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktoré mu boli spôsobené nezákonnými rozhodnutiami súdov a prokuratúry. Žalobca si žalobou celkom uplatnil nárok na zaplatenie 3.632,50 eura titulom náhrady škody a 5.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, založený na nezákonnosti dvoch rozhodnutí, resp. na výsledkoch dvoch trestných konaní, ktoré boli proti nemu vedené. V tzv. prvej trestnej veci, v ktorej bol obžalobou Okresnej prokuratúry Košice I sp. zn. 4Pv/448/2014 z 23.10.2015 obžalovaný z trestného činu ublíženia na zdraví bol po vykonanom dokazovaní rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 6T/56/2015 zo 6.7.2016 spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. b/ Tr. por., pretože skutok nebol trestným činom. Odvolanie, ktoré proti rozsudku podal prokurátor, bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8To/122/2016-254 zo 14.11.2016 zamietnuté. V prípade tzv. druhej trestnej veci mu bolo uznesením vyšetrovateľa NAKA, Národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Východ, sp. zn. E./NKA-PZ-VY-2014 z 5.11.2014 vznesené obvinenie za prípravu zločinu marenia spravodlivosti, jeho sťažnosť proti vzneseniu obvinenia bola zamietnutá uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. 1Pv/641/14/8803-5 z 23.12.2014 ako nedôvodná a napokon až uznesením 1Pv/641/14-8803-1 z 29.4.2015 bolo trestné stíhanie voči nemu podľa § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zastavené, pretože bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo. Pokiaľ sa týka požadovanej náhrady škody, argumentoval žalobca tým, že v dôsledku potreby kvalifikovanej právnej pomoci si zabezpečil v tzv. prvej trestnej veci obhajcu JUDr. Doriána Merešša, ktorému uhradil na základe predložených faktúr 2.400 eur za 18 úkonov právnej služby a v tzv. druhej trestnej veci obhajcu JUDr.

Dušana Hudáka, ktorému za služby formou zálohou uhradil 1.232,50 eura za 11 úkonov právnej služby. Nárok uplatnený titulom náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil dĺžkou trestných stíhaní vedených proti nemu, v prvej trestnej veci v trvaní jedného roka v druhej trestnej veci v trvaní šesť mesiacov, obsahom nepravdivých tvrdení v uznesení o vznesení obvinenia, najmä o povahe zranení osôb v autobuse a ich počte, resp. vznesení obvinenia na základe účelového a nezákonného tlaku operatívy NAKA-Východ, zásahom trestných stíhaní do jeho života, keď uvedené skutočnosti viedli k zvýšenému záujmu médií o jeho osobu a jeho prezentovaniu výhradne v negatívnom kontexte, k odmietavým a negatívnym reakciám bývalých kolegov z PZ, ktoré odťažité správanie a odmietanie pociťuje aj v súčasnosti po návrate do PZ, tým, že trestné stíhanie sa stali známou skutočnosťou aj v kriminálnom prostredí, čo viedlo až k neadekvátnym reakciám závadových osôb (posmešky, vyhrážky), ktoré ako policajt stíhal alebo vyťažoval, spôsobili u neho pocity neistoty a obavy z ďalšieho šikanovania, narastanie pochybností a nedôvery voči štátu a jeho orgánom; to všetko mal za hlboký a zásadný zásah do osobnostnej integrity a dodal, že trestným stíhaním jeho osoby trpela aj jeho najbližšia rodina, taktiež dlhodobo zamestnaná v prostredí bezpečnostných zložiek SR. Žalobca následne po vrátení veci odvolacím súdom späť súdu prvej inštancie špecifikoval, pokiaľ išlo o uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, že z celkom nárokovanej sumy 5.000 eur si uplatnil nemajetkovú ujmu 4.000 eur v tzv. v prvej trestnej veci a nemajetkovú ujmu 1.000 eur v tzv. druhej trestnej veci.

Žalovaná uplatnené nároky žalobcu neuznala ani čo do dôvodu ani čo do výšky, namietala, že obžaloba nie je rozhodnutím, a preto nie je splnený prvý zákonný predpoklad na priznanie nároku v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., namietala v tzv. druhej veci, že žalobca nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, tvrdila že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že sa v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Tvrdila, že na vznesenie obvinenia boli plnené všetky zákonné podmienky. Zmena dôkaznej situácie po vznesení obvinenia neznamená, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonné, zároveň toto uznesenie nebolo zrušené tak, ako predpokladá zákon č. 514/2003 Z.z. Čo sa týka skutočnej škody mala za to, že musí ísť o účelne vynaložené náklady na obhajobu, ktorými sú iba náklady stanovené v rozsahu tarifnej odmeny podľa príslušných vyhlášok účinných v čase poskytovania právnych služieb, a čo sa týka nemajetkovej ujmy tvrdila, že žalobca neuviedol žiadne konkrétne dôvody preukazujúce, že v príčinnej súvislosti s trestným konaním mu bola spôsobená taká významná ujma, ktorá vyžaduje, resp. odôvodňuje jej náhradu v peniazoch.

Rozsudkom súdu prvej inštancie z 19.8.2021 č.k. 35C/29/2018-187 bola žalobcovi právoplatne priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 1.000 eur (v súvislosti s tzv. druhou trestnou vecou) a tým istým rozsudkom súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo 4.8.2022 č.k. 2Co/197/2021-248 bol právoplatne zamietnutý nárok žalobcu o zaplatenie 1.232,50 eura titulom náhrady škody (týkajúci sa tzv. druhej trestnej veci). Predmetom opätovného rozhodovania súdu prvej inštancie, teda boli nároky žalobcu uplatnené titulom tzv. prvej trestnej veci a to nárok na náhradu majetkovej škody v sume 2.400 eur a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 4.000 eur.

Súd vec právne posúdil podľa ustanovení článku 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 1, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. d/, § 5 ods. 1, § 6, § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., § 1 ods. 3, 4, § 12 ods. 3 písm. a/ a § 13a ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a § 158 Trestného zákona.

Na základe posúdenia podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán právne vyhodnotil, pokiaľ si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody, ktorý odvodzoval z obžaloby Okresnej prokuratúry Košice I sp. zn. 4Pv/448/2014, že zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, čo je základná podmienka pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím tak, ako to vyplýva z dikcie § 6 ods. 1 cit. zákona. Takýto výklad predstavuje už ustálenú súdnu judikatúru a súdnu prax. Keďže žalobca odvodzoval svoj nárok od obžaloby, ktorú označil ako nezákonné rozhodnutie, súd odkážuc na viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu ohľadom možnosti odvodzovania nároku na náhradu škody od obžaloby, uzavrel, že obžalobu možno považovať za rozhodnutie v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Uvedená obžaloba nakoniec nevedla k odsúdeniu žalobcu, keďže bol spod obžaloby oslobodený. Súd mal za to, že oslobodenie spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia pre nezákonnosť. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na jeho výsledok. Súd tak mal za splnenú prvú základnú podmienku pre záver o zodpovednosti štátu, a to existenciu nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci. Mal za danú aj príčinnú súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím štátu, a teda splnenú aj ďalšiu podmienku pre priznanie nároku na

náhradu škody titulom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Následne sa súd zaoberal posúdením dôvodnosti výšky žalobcom uplatnenej nemajetkovej ujmy a majetkovej škody v tzv. prvej trestnej veci. Uzatvoril, pokiaľ sa týka uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy poukážuc na § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., že v prejednávanom prípade by samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu žalobcovi vzniknutú. Jeho trestné stíhanie trvalo cca 1 rok, bol stíhaný zo skutku, za ktorý mu hrozilo odsúdenie za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona. Vzhľadom na okolnosti prejednáwanej veci, ktorými bolo najmä pracovné zaradenie žalobcu ako osoby činnej v bezpečnostných zložkách, mal súd za to, že samotné konštatovanie porušenia práv žalobcu nie je možné považovať za dostatočné. Aj keď trestné stíhanie v dĺžke cca 1 roka, uviedol súd, že nemožno považovať za neprimerané, vzhľadom na osobu žalobcu - aktívneho policajta mal za to, že aj týchto zopár mesiacov malo dopad na jeho osobný, pracovný život, a preto nie je spravodlivé odškodniť ho len deklaráciou o porušení práv či inou nepeňažnou formou kompenzácie. Mal za potrebné prihliadnúť aj na osobu žalobcu, jeho postavenie policajta, od ktorého sa automaticky očakáva poznanie a dodržiavanie zákonov. Z týchto dôvodov konštatoval, že ujmu žalobcovi nemožno odčiniť inak ako poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Mal za objektívne evidentné, že následky, ktoré nastali na strane žalobcu, t.j. zásah do jeho osobnostných práv, pocity úzkosti, frustrácie, obavy z niekoľkomesačného čakania na výsledok trestného stíhania, ktoré sú objektívneho charakteru a určite by takéto následky v podobnej situácii pociťovala aj iná fyzická osoba v pozícii žalobcu, t.j. povoláním policajt. Prihliadol aj na ďalšie vplyvy nezákonného trestného stíhania na osobu poškodeného žalobcu, ktorý v konaní nielen tvrdil, ale aj preukázal, že v pracovnom prostredí sa na neho kolegovia z dôvodu trestného stíhania pozerali inak, neprizývali ho k policajným akciám, ako predtým a ani k akciám v súkromí. Súd mal za to, že nezákonné trestné stíhanie nepochybne predstavuje zásah žalovaného do osobnostných práv žalobcu, objektívne spôsobilý zasiahnuť do cti, povesti a ľudskej dôstojnosti. Žalobca sa počas trestného stíhania musel podrobovať úkonom orgánov činných v trestnom konaní, čo určite muselo vyvolať uňho pocity úzkosti, frustrácie a obavy z výsledkov trestného stíhania, v jeho prípade to bolo umocnené aj tým, že ako činný policajt bol známy v týchto kruhoch a trestné stíhanie voči jeho osobe nemohlo byť jeho kolegami prijímané pozitívne. Trestné stíhanie muselo mať negatívny vplyv na psychiku žalobcu, kedy sa ocitol tzv. „na druhej strane“ v pozícii obvineného/vyšetrovaného, čo muselo mať dopad na jeho česť, povest' v policajných kruhoch, v kruhoch priateľov a celkovo ľudskú dôstojnosť. Prihliadnuc na všetky aspekty uvedené v § 17 zákona č. 514/2003 Z.z., vezmúc do úvahy najmä osobu poškodeného ako činného policajta, jeho spoločenské postavenie v policajných kruhoch, jeho doterajší život a výkon práce, jeho česť, povest' a ľudskú dôstojnosť, a to s prihliadnutím aj na dĺžku trestného stíhania v tzv. prvej trestnej veci mal súd za to, že suma 2.000 eur je spravodlivou a primeranou náhradou nemajetkovej ujmy predstavujúcou adekvátny balans medzi bagatelizovaním ujmy a priznaním premrštenej neprimeranej sumy nemajetkovej ujmy. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Okrem toho rozhodoval súd aj o nároku žalobcu na priznanie skutočnej škody, predstavujúcej trovy právneho zastúpenia ním uhradené v tzv. prvej trestnej veci vo výške 2.400 eur právnemu zástupcovi JUDr. Mereššovi. Súd mal preukázané zaplatenie tejto sumy 2.400 eur právnemu zástupcovi JUDr. Mereššovi a venoval sa preskúmaniu označených úkonov právnej služby vyplývajúcich z predloženej faktúry ako aj čestných prehlásení žalobcu – porady s klientom, a to najmä pokiaľ sa týka účelnosti. Na základe preskúmania účelnosti samostatne každej z porád, nakoľko žalovaná namietala neúčelnosť ich vykonania súd dospel k záveru o účelnom vykonaní porád žalobcu s jeho právnym zástupcom v dňoch 27.3.2015 a 6.5., 2.6., 21.6. a 11.11.2016 a nepovažoval za účelné úkony právnej služby poradu vykonanú dňa 6.7.2016. Účelnosť vykonania zvyšných úkonov právnej služby špecifikovaných vo faktúre nebola sporná. Na uvedenom základe súd potom priznal žalobcovi náhradu škody predstavujúcu tarifnú odmenu za 17 úkonov právnej služby spolu vo výške 1.196,64 eura. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

Zároveň rozhodol o nároku na náhradu trov konania. V konaní o zaplatenie majetkovej škody na základe prisúdenej sumy 1.196,64 eura z pôvodnej uplatnenej sumy skutočnej škody 3.632,50 eura priznal žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 34,12 %. Pri priznávaní náhrady trov konania v časti konania o zaplatenie nemajetkovej ujmy, keďže boli žalobcovi priznané nároky vo výške 1.000 eur a 2.000 eur, vychádzal z prisúdenej sumy a priznal žalobcovi v tejto časti náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy 3.000 eur.

3. Proti rozsudku včas podal odvolanie žalobca podaním zo 7.2.2023, ktorého vyhotovenie následne opravil podaním z 1.3.2023 z dôvodu potreby opravy chyby v písaní a opravil vetu, že žalobca podáva odvolanie len proti výroku II. napadnutého rozsudku v rozsahu nepriznanej nemajetkovej ujmy vo výške

2.000 eur a to z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ CSP. Aj keď neuprel súdu snahu o náležité a presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku, priznanie nemajetkovej ujmy 2.000 eur pri vyhodnotení všetkých okolností mal za nezodpovedajúce všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti. Tvrdil, že táto výška priznanej nemajetkovej ujmy nedostatočným spôsobom zohľadnila, že bol v čase trestného stíhania príslušníkom Policajného zboru, čo prispelo aj k značnej mediálnej sledovanosti jeho prípadu, ako aj samotnej celkovej dĺžke tohto civilného konania. Poukázal na to, že z titulu v tom čase úspešného výkonu svojho povolania bol v mieste svojho bydliska a pôsobenia v Košiciach všeobecne známou osobou. Široké okolie mohlo nadobudnúť pocit, možno aj presvedčenie o mimoriadne vážnom konaní a možno aj spreneverení sa žalobcu svojmu povolaniu policajta. Všetky tieto okolnosti v súhrne urobili z neho doslova čiernu ovcu a „nechválne známu osobu“ v Košiciach a v okolí. Jeho živobytie bolo v tomto neľahkom období podporované a financované jeho rodinou a blízkymi kamarátmi, bez ktorých by to nebol zvládol. Tieto dôsledky a pomoc najbližších spláca do dnešných dní. Poukázal na to, že je mladý človek, bol zamestnaný ako policajt a do Policajného zboru sa vrátil, no jeho kariéra bola prinajmenšom povedané zabrzdená a tento šrám bude v jeho osobnom spise navždy zapísaný. Za potrebné mal uviesť aj to, že samotná jeho snaha o nápravu krívd, ktoré sa mu od štátu dostali, trvá od podania tejto civilnej žaloby v roku 2018 skoro 5 rokov. Celkovo spolu s celkovou dĺžkou od trestného konania je to 8 rokov.

Za neopomenuteľnú mal aj úplnú ignoráciu zo strany žalovanej v zastúpení generálnou prokuratúrou, ktorá neprejavila žiadnu snahu o mimosúdne vyriešenie sporu, aj napriek niekoľkoročnej jasnej judikatúre súdov v obdobných prípadoch.

Uviedol aj to, že skutočná hodnota nemajetkovej ujmy získaná v roku 2023 je iná, nižšia ako hodnota uplatňovaná v roku 2018. Aj z tohto pohľadu výška nemajetkovej ujmy 2.000 Eur za niekoľkoročné strádanie žalobcu, ktorá zodpovedá mesačnému platu lepšie plateného zamestnanca v súkromnej sfére, prípadne platu starostu väčšej obce mal za to, že nemôže zodpovedať spravodlivosti a slušnosti.

Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že uloží povinnosť žalovanej zaplatiť mu sumu 4.000 eur titulom nemajetkovej ujmy a prizná mu plnú náhradu trov konania z priznanej sumy 5.000 eur, ako aj náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie akceptuje, považuje ho za zákonný, za vydaný v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bol súd prvej inštancie viazaný. Poukázala na to, že odvolanie žalobcu neobsahuje žiadne nové právne relevantné skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok nezákonnosť alebo nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, keďže je vo výroku vecne správny.

5. Žiadne ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní neboli podané.

6. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe odvolania podaného včas žalobcom ako oprávnenou osobou (§ 362 a § 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 - 358 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi vymedzenými odvolateľom (§ 380 a § 365 CSP), preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť, rozsudok je vecne správny a ako taký ho preto potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

7. Rozsudok bol verejne vyhlásený 11. apríla 2024 o 10.10 hod. v pojednávacej miestnosti Krajského súdu v Košiciach č. dverí 210, o ktorej skutočnosti bol vopred vyvesený oznam na úradnej tabuli a zároveň zverejnený na webovej stránke tunajšieho súdu 5.4.2024.

8. Žalobca odôvodnil odvolanie tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Napadol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako nesprávne v časti nepriznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, nárok na ktorú si uplatnil vo výške 4.000 eur, pričom mu súd

prisúdil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, t.z. uplatnený nárok 2.000,- eur mu nepriznal

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku včítane obsahu súdneho spisu a procesného postupu súdu prvej inštancie predchádzajúceho vyhláseniu rozsudku dospel k záveru, že odvolacie dôvody uplatnené odvolateľom nie sú naplnené.

10. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil a keďže odvolací súd ex offa nezistil ani žiadne porušenie, resp. nedostatok procesných podmienok, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

11. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, ktorými súd odôvodnil priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi vo výške 2.000 eur a v prevyšujúcom rozsahu ohľadne nemajetkovej ujmy nad priznanú náhradu, zamietol, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. Súd prvej inštancie svoje úvahy ako dospel k záveru o splnení zákonných podmienok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. ako aj dôvodoch jej priznania žalobcovi v prisúdenej výške v odôvodnení rozsudku podrobne uviedol s poukazom na skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania a príslušné zákonné ustanovenia, podľa ktorých vec právne posudzoval, ako aj s poukazom na existujúcu súdnu prax v prípadoch náhrady škody spôsobenej začatím trestného stíhania a vznesení obvinenia.

12. Na správnosti skutkových zistení a právnych úvah súdu prvej inštancie, ako ani na správnosti dôvodov napadnutého rozsudku nie je spôsobilé nič zmeniť ani podané odvolanie. Žalobca v odvolaní iba opakuje argumenty, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd prvej inštancie správne vypořadal pri rozhodovaní vo veci, resp. poukazuje na právne irelevantné skutočnosti. Právna argumentácia súdu prvej inštancie je však presvedčivá, právne správna, súladná so súdnou praxou a z hľadiska spravodlivého usporiadania veci preto i plne akceptovateľná.

13. Vzhľadom na vyššieuvedené sa preto odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku v súlade s § 387 ods. 2 CSP obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku, ako už vyššie uviedol. Zároveň na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku, reagujúc pri tom na odvolacie námietky žalobcu dopríňa:

14. Ako už bolo odvolacím súdom vyššie konštatované, žalobca videl vecnú nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v zamietnutí, ním vo výške 4.000 eur uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, nad priznaný rozsah 2.000 eur náhrady nemajetkovej ujmy. Z § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že „V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.“ Z citovaného ustanovenia teda vyplýva, že nemajetkovú ujmu v peniazoch môže súd priznať len v prípade, ak mal preukázanú skutočnosť, na základe ktorej dospel k záveru, že zadosťučinenie vo forme konštatovania porušenia práva vzhľadom na konkrétne okolnosti (najmä intenzita, trvanie a rozsah nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine, v spoločnosti a podobne) nie je postačujúce.

15. Hoci výšku nemajetkovej náhrady súd určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o nepreskúmateľnú úvahu, resp. o svojvoľnú úvahu. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť - vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu - v súlade s požiadavkou spravodlivosti. (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.7 Cdo 145/2011 z 12. decembra 2012).

16. Nejde z pohľadu odvolacieho súdu pri priznanej náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 2.000 eur žalobcovi ani o nesprávny právny záver, ani taký, ktorý by nezodpovedal všeobecne zdieľanej

predstave spravodlivosti a slušnosti. ku ktorému súd prvej inštancie v danej veci za zistených okolností, zohľadniac preukázané okolnosti na strane tak žalobcu ale i žalovanej, dospel.

17. Odvolací súd sa stotožňuje s úvahami súdu prvej inštancie ohľadom výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi, považuje výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy za primeranú, zodpovedajúcu závažnosti vzniknutej ujmy žalobcu v jeho osobnom a súkromnom i pracovnom živote tak ako bola v konaní žalobcom preukázaná. Ide o typické sporové konanie a súd správne pri určení priznanej výšky nemajetkovej ujmy vychádzal len z existencie žalobcom v konaní preukázaných konkrétnych relevantných skutočností. Skutočnosť, že bol v čase stíhania príslušníkom policajného zboru bola v prisúdenej výške náhrady nemajetkovej ujmy zohľadnená dostatočne. Žalobca nepreukázal v konaní, tak ako argumentoval v odvolaní, že by bol v mieste svojho bydliska a pôsobenia v Košiciach všeobecne známou osobou (z titulu úspešného výkonu svojho povolania), v dôsledku čoho okolnosti trestného stíhania urobili z neho neslávne známu osobu v Košiciach a okolí. Ak sa stal neslávne známym, stále išlo spoločenský okruh jeho známych, kolegov a príbuzných, v ktorom sa pohyboval, dôsledky trestného stíhania jeho osoby v ktorom okruhu boli dostatočne zohľadnené súdom prvej inštancie v prisúdenej sume náhrady nemajetkovej ujmy. Nepreukázal ani ďalšie, v podstate len všeobecné tvrdenia o zabrzdnení jeho kariéry. Zohľadnená bola správnym spôsobom i dĺžka trestného stíhania, v danom prípade v trvaní cca jedného roka (od 23.10.2015 do 14.11.2015), oproti dĺžke trestného stíhania šesť mesiacov (od 5.11.2014 do 29.4.2015) v tzv. druhej trestnej veci, z titulu ktorej si uplatnil v tomto konaní náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur, ktorá náhrada mu v takto uplatnenej výške bola právoplatne priznaná. Neopodstatnená je i námietka odvolateľa o rozdielnosti skutočnej hodnoty nemajetkovej ujmy získanej v r. 2023 oproti jej hodnote uplatnenej v r. 2018. Právna úprava § 17 ods. 2, 3,4 zákona č. 514/2003 Z.z. žiadne také kritérium (valorizácie náhrady) neustanovuje, ale naopak i zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, na ktorý odkazuje § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. ako na kritérium maximálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, vychádza pri stanovení stropu výšky odškodnenia (poškodeného trestným činom) z minimálnej mzdy určenej osobitným právnym predpisom platnej v danom období keď k poškodeniu došlo.

18. Zo všetkých vyššieuvedených dôvodov, ako aj dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd rozsudok v jeho odvolaní napadnutom zamietavom výroku ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

19. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP rozhodol odvolací súd o trovách odvolacieho konania a to podľa § 255 ods. 1 CSP nepriznal ani jednej zo strán náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).